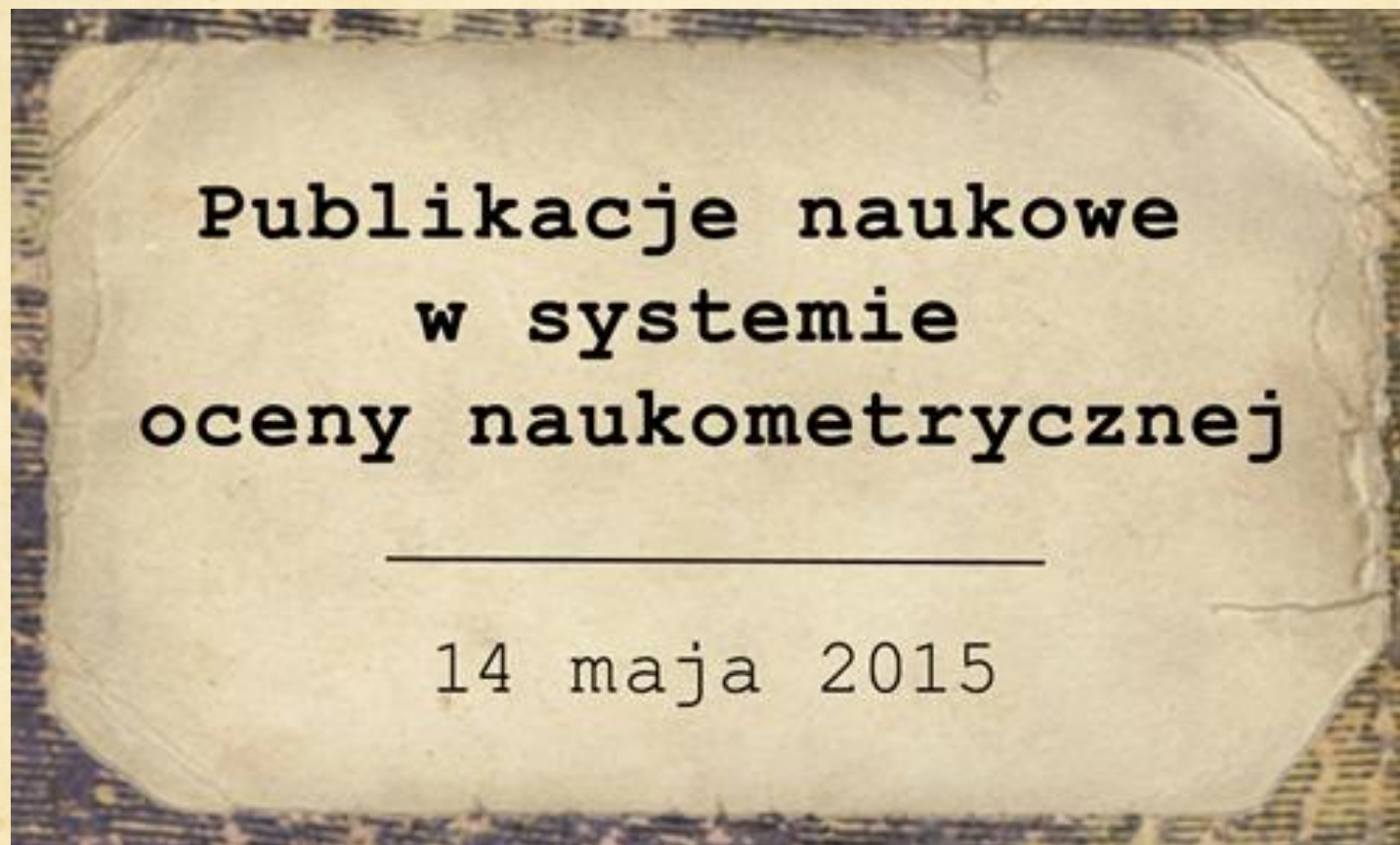

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Zespół d.s. oceny czasopism naukowych

Ocena czasopism naukowych w Polsce – cele, zasady, perspektywy

Jerzy Wilkin

Wydział Nauk Ekonomicznych UW

Przewodniczący Zespołu MNiSW

d.s. oceny czasopism naukowych

Do czego służy ocena czasopism naukowych?

- Podstawa oceny (kategoryzacji) jednostek naukowych (wydziałów i instytutów) – duże znaczenie oceny dorobku publikacyjnego tych jednostek;
- Ranga czasopism naukowych (przynajmniej na poziomie oceny parametrycznej);
- Ocena dorobku publikacyjnego pracowników naukowych;
- Czy moglibyśmy sobie pozwolić na zaniechanie parametrycznej oceny czasopism i jednostek naukowych?

Skala przedsięwzięcia

- Ocenie parametrycznej (kategoryzacji) podlega w Polsce ok. tysiąca jednostek naukowych ze wszystkich dziedzin i dyscyplin naukowych;
- Liczba czasopism naukowych, które należy umieścić na liście MNiSW wraz z przypisanymi im punktami liczy ponad 18 tysięcy czasopism;
- Na świecie publikuje się rocznie ponad 2 mln. artykułów naukowych, a liczba czasopism naukowych przekracza 28 tysięcy;
- Czasopisma oceniane są w trzech zasadniczych grupach (lista A, B i C) według odmiennych kryteriów.

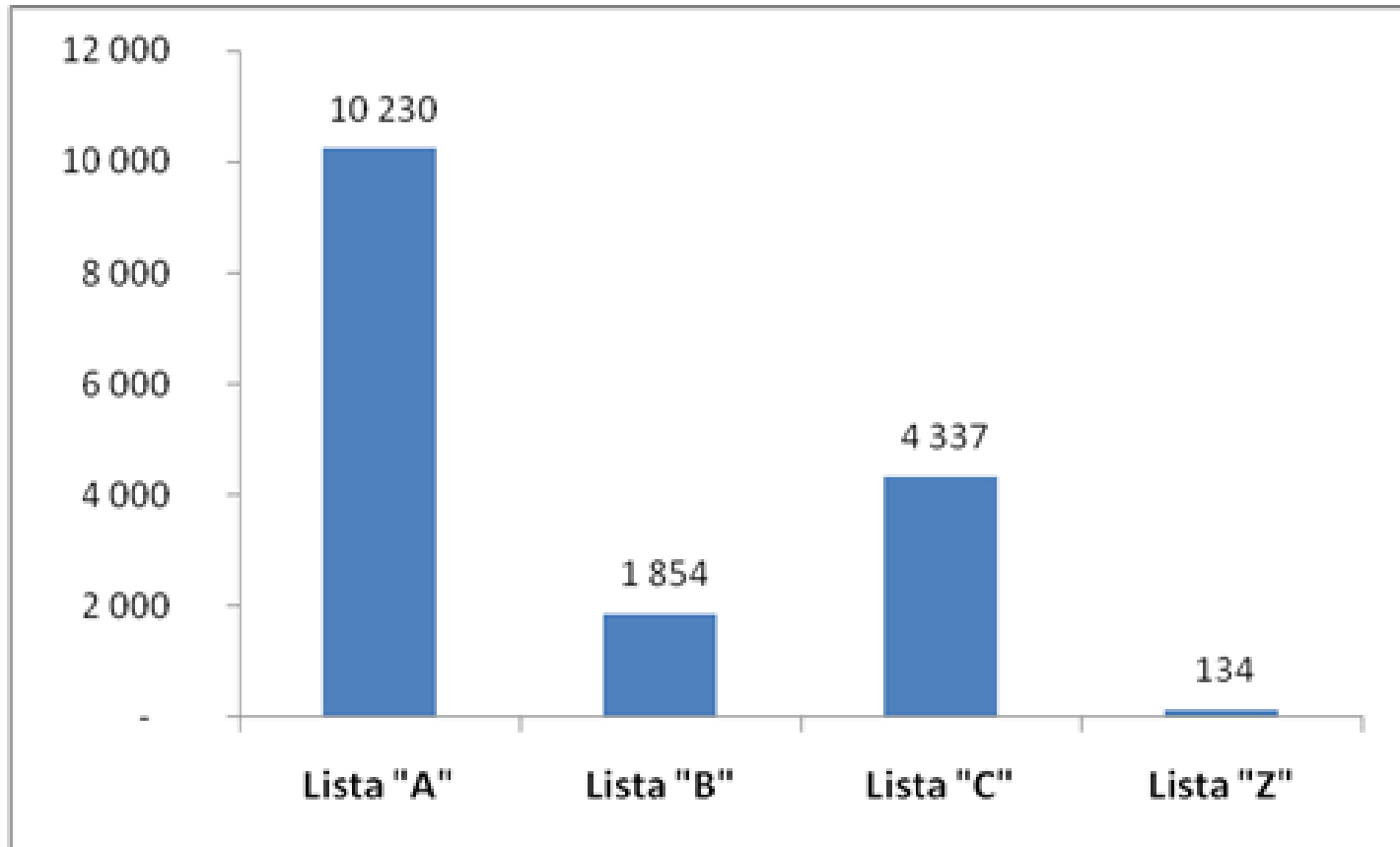
Punkt wyjścia dla prac Zespołu oceniającego

- Propozycja zasad punktacji przygotowana przez zespół prof. M. Banacha (komentarz)
- Krótki okres dla przygotowania listy czasopism 2012 wraz z punktacją
- Dylemat: ocena parametryczna czy ocena ekspercka?
- Propozycje środowiska naukowego (np. komitetów naukowych PAN)

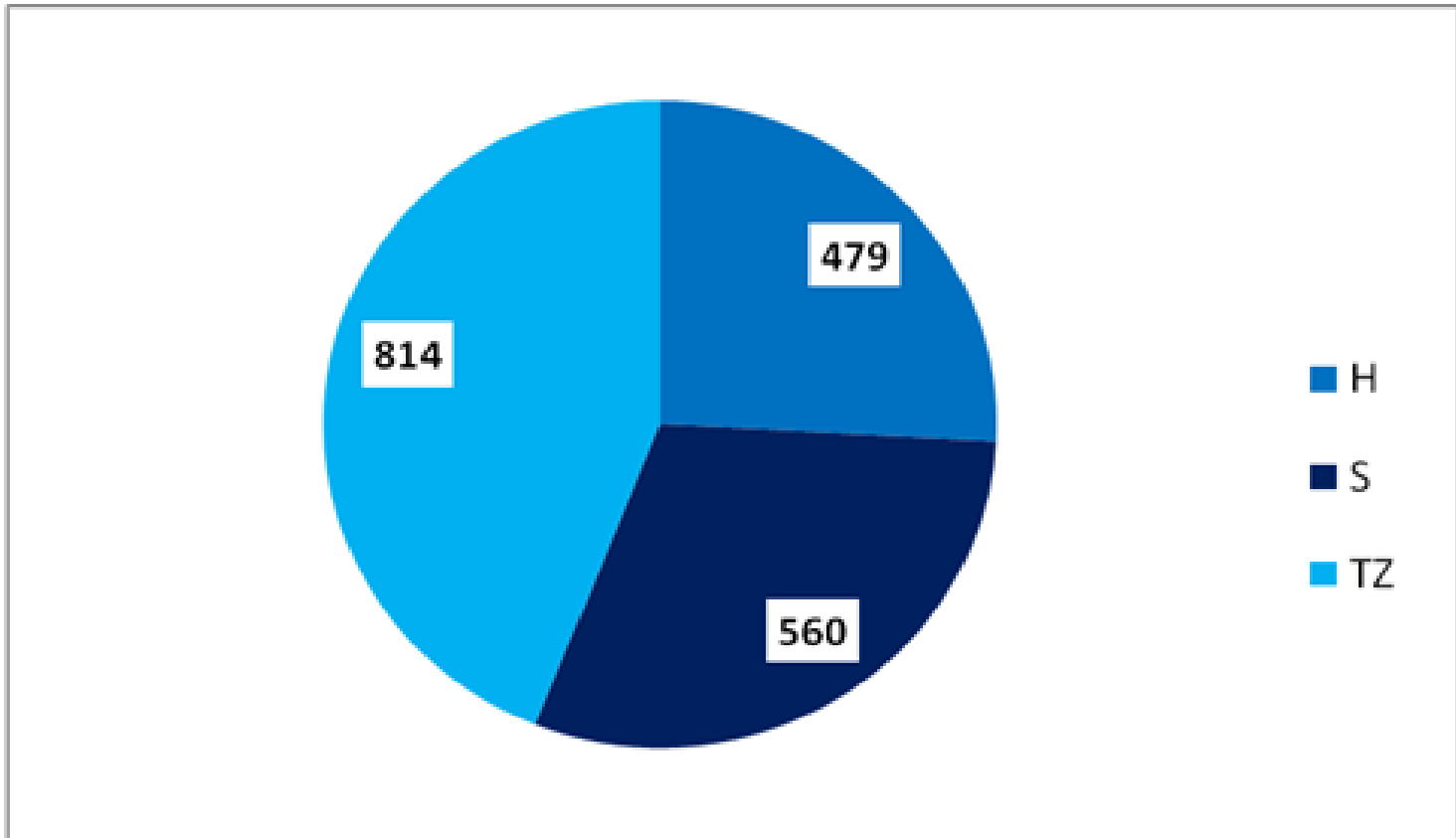
Podstawy umieszczenia czasopism na poszczególnych listach

- Lista A (tzw. lista filadelfijska): czasopisma posiadające obliczony *Impact Factor* wg. „Journal Citation Reports” (baza Thomson Reuters);
- Lista B: głównie czasopisma krajowe oceniane według przyjętych przez Zespół zasad;
- Lista C: czasopisma umieszczone w bazie European Reference Index of the Humanities (ERIH)

Liczebność czasopism na poszczególnych listach, 2012 r.

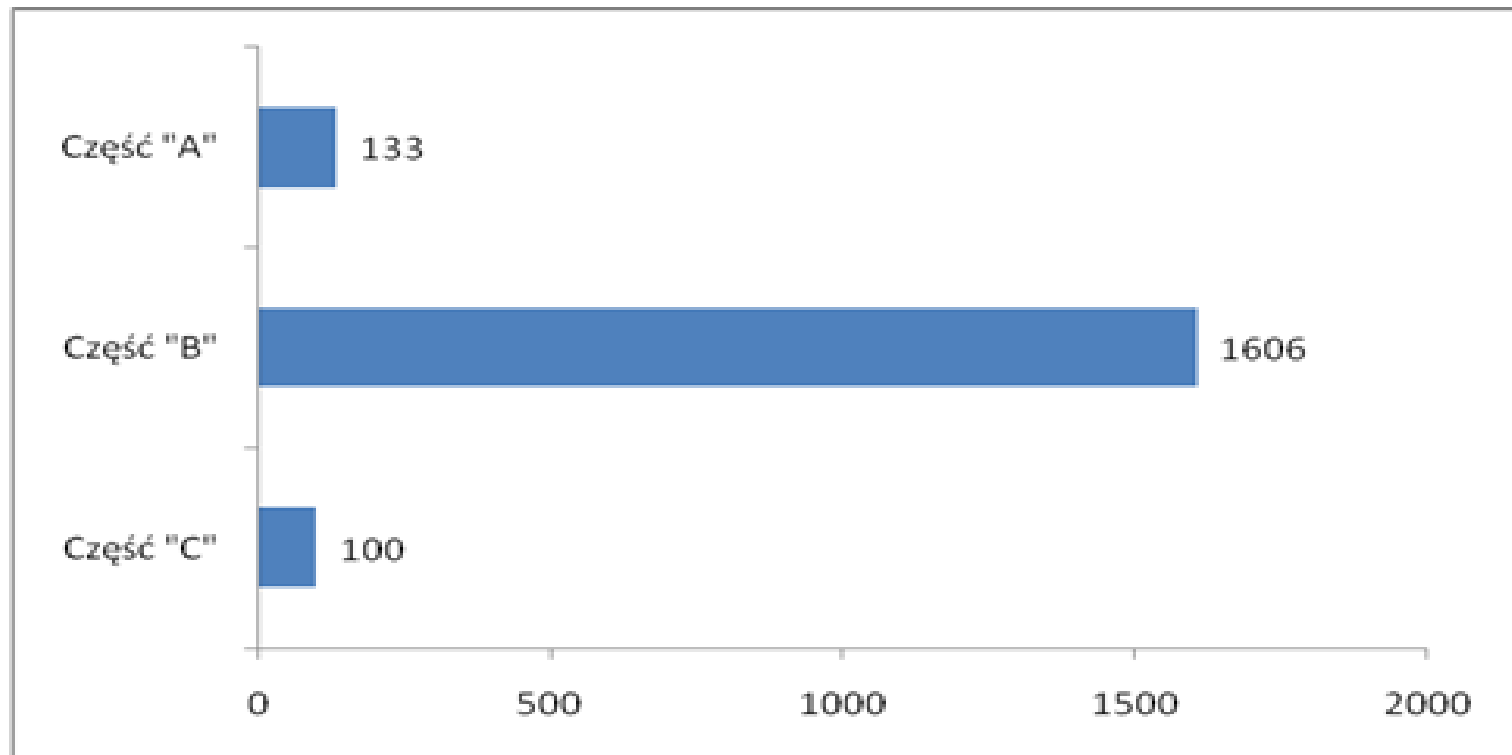

Liczba czasopism naukowych części „B” wykazu w podziale na grupy nauk

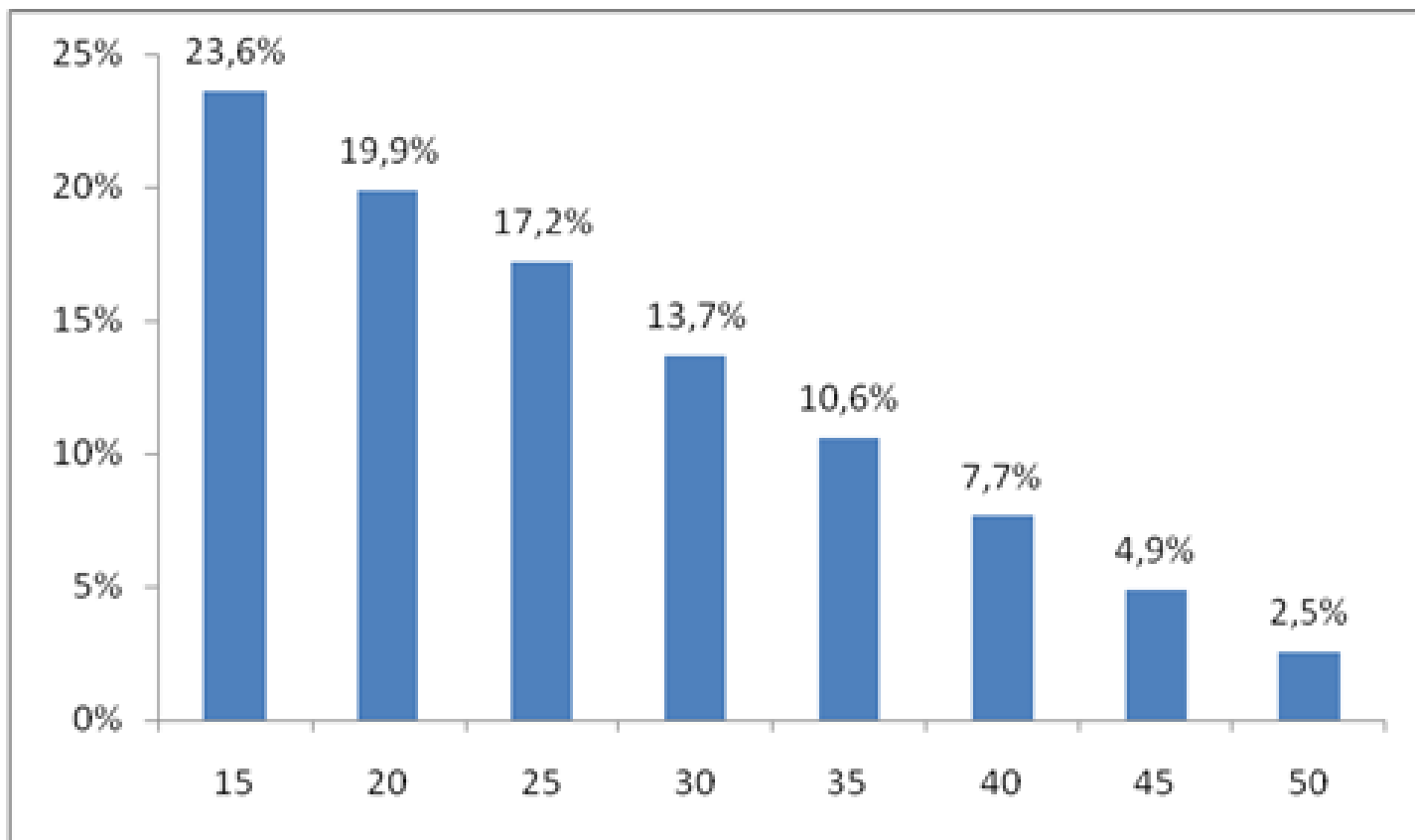

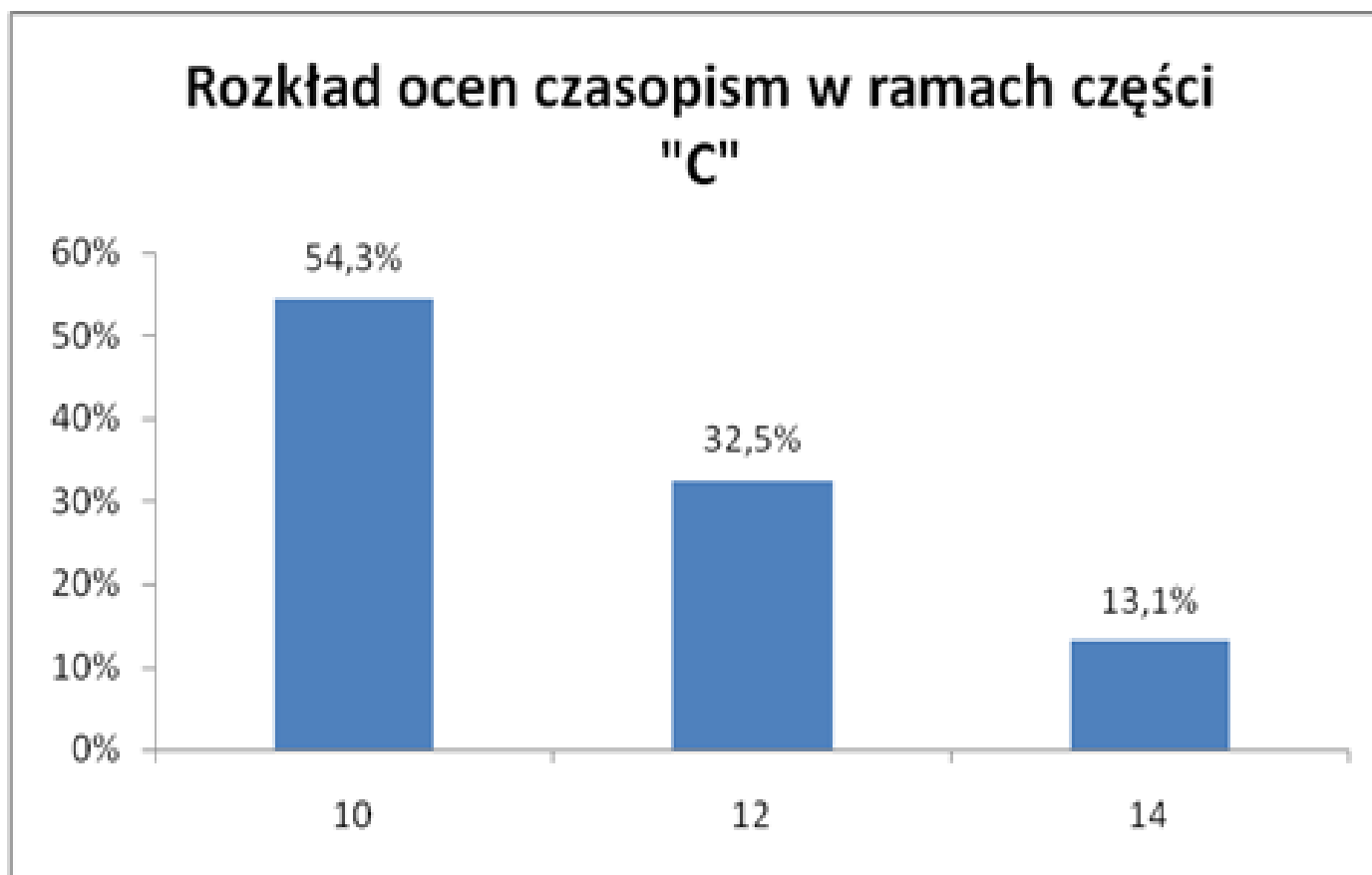
Liczba polskich czasopism naukowych w poszczególnych częściach wykazu 2012

Rozkład ocen czasopism w ramach części „A” wykazu

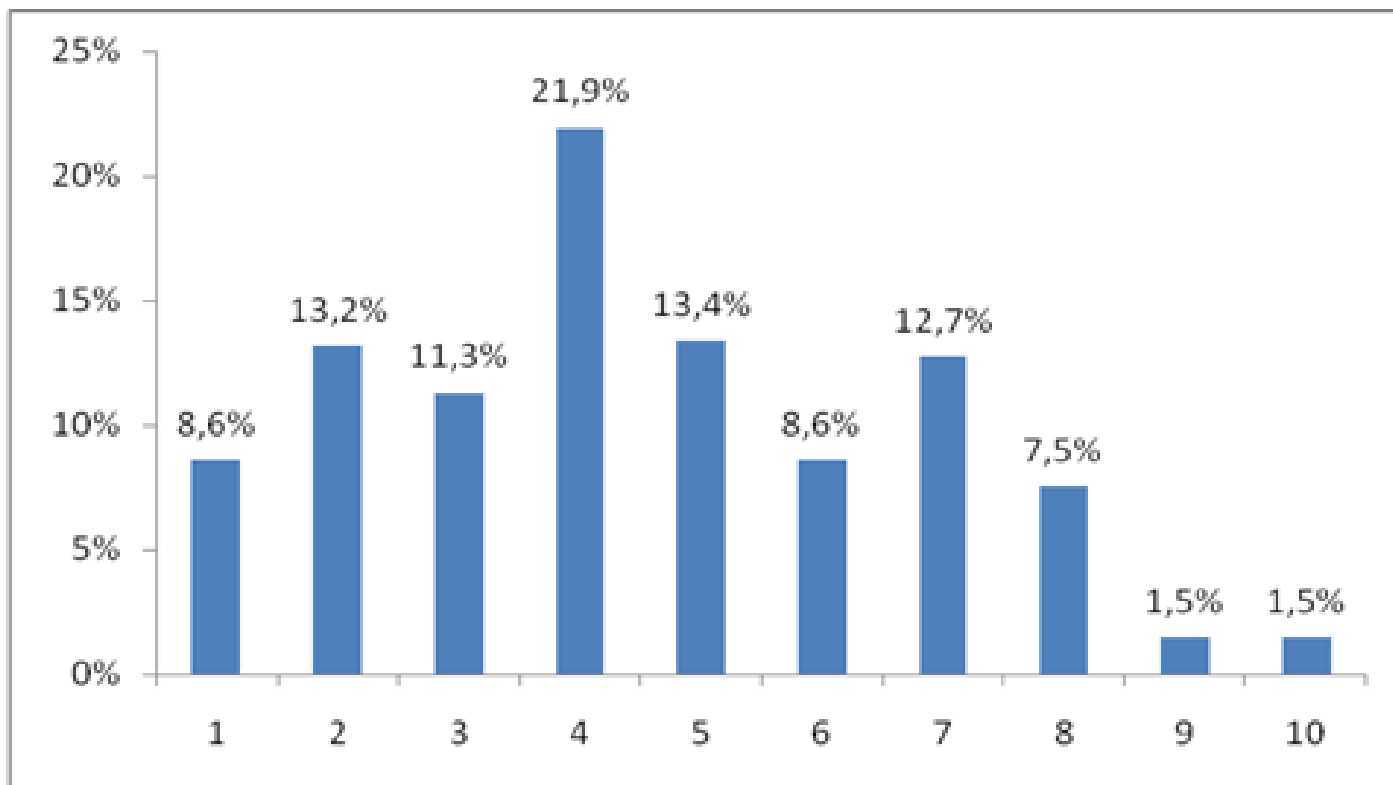
Rozkład ocen czasopism w ramach części „C” wykazu (lista ERIH, 2012 r.)

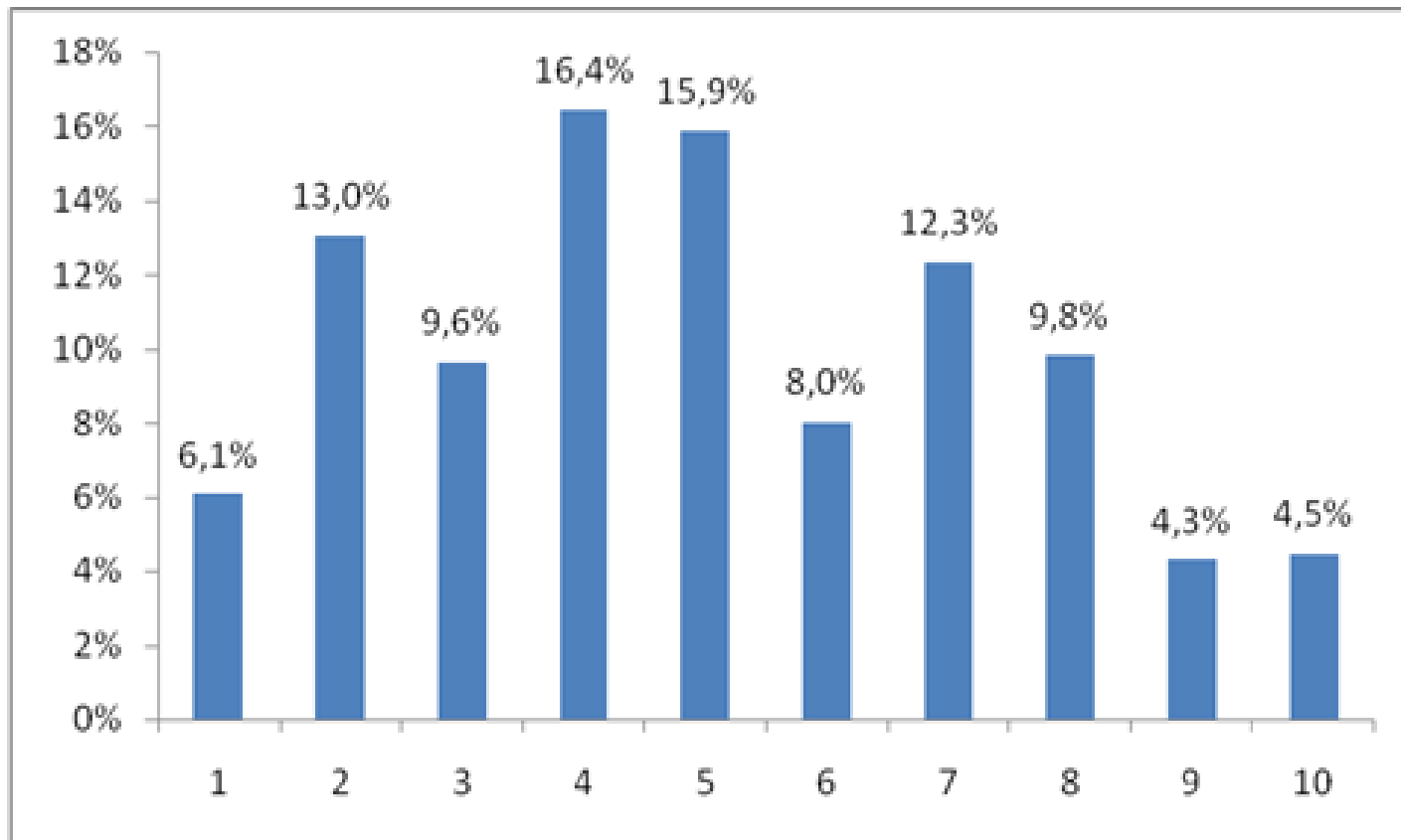
Rozkład ocen w ramach listy B

- W ramach części „B” wykazu analiza rozkładów ocen czasopism przeprowadzona została dla każdej z grup nauk osobno. Średnia wartość uzyskanych punktów uzyskanych przez czasopisma w poszczególnych grupach przedstawia się następująco:
  - H – 4,5
  - S – 5,0
  - TZ – 4,4

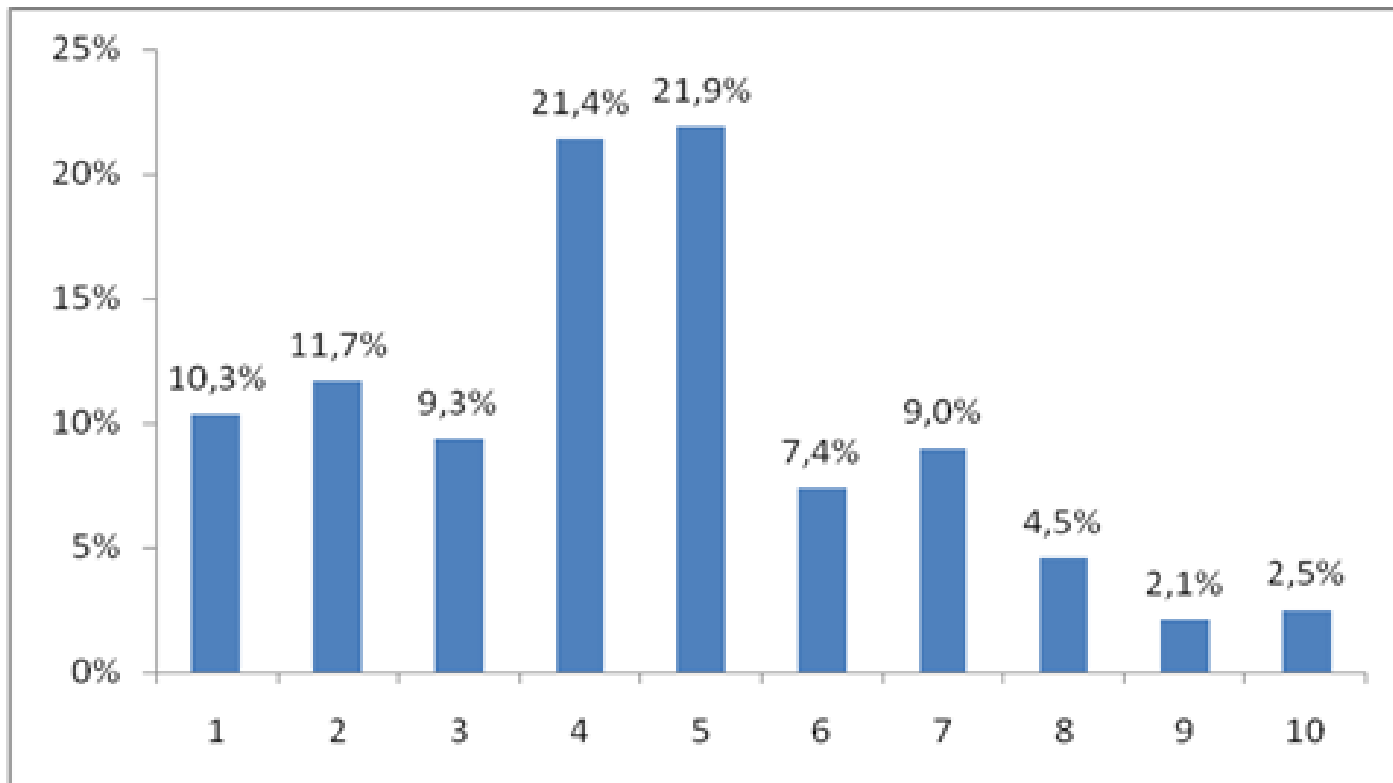
Rozkład ocen czasopism w ramach części „B” wykazu – grupa „H”

Rozkład ocen czasopism w ramach części „B” wykazu – grupa „S”

Rozkład ocen czasopism w ramach części „B” wykazu – grupa „TZ”

Kryteria wstępne

Kryteria wstępne	% czasopism spełniających warunek
Lista recenzentów	75,2
Procedura recenzowania	76,8
Strona internetowa	96,4
Recenzenci zewnętrzni	47,9
Naukowy charakter czasopisma	100,0
Streszczenie i tytuł w języku angielskim	86,9
Stabilność wydawnicza	80,6
Zapora ghostwriting	98,1
Deklaracja o wersji pierwotnej	66,1

Kryteria oceny

Formularz oceny	% czasopism spełniających warunków
Indeks cytowań PIF	30,4
Zagraniczna afiliacja autorów	46,1
Indeksacja w bazach danych	37,3
Liczba artykułów naukowych publikowanych/rok	79,9
Umiędzynarodowienie recenzentów	25,6
Częstotliwość wydawania	51,4
Język publikacji	44,0
Umiędzynarodowienie rady naukowej	52,1
Wersje on-line	70,6
Redaktorzy językowi	71,2
Redaktor statystyczny	38,4
Redaktorzy tematyczni	71,5

Znaczenie poszczególnych kryteriów oceny

W ramach analizy wpływu poszczególnych kryteriów na ogólną ocenę czasopisma, w grupie czasopism „S” największy wpływ na ocenę mają:

- liczba publikowanych artykułów na rok – 31% całkowitej średniej oceny czasopisma
- umiędzynarodowienie rady naukowej – 12%
- indeksacja w bazach danych – 11%
- język publikacji – 10%
- redaktorzy, częstotliwość wydawania – 8%

Zmiany wprowadzane w 2013 r.

- Uwzględnienie Polskiego Współczynnika Wpływu (polski indeks cytowań) – nie został ostatecznie uruchomiony w 2013 r. ze względów proceduralno-biurokratycznych
- Zmniejszenie tzw. stałej przeniesienia z 0,4 do 0,3
- Poszerzenie listy baz indeksacyjnych
- Niewielkie zmiany wag poszczególnych kryteriów
- Przyjęcie dla listy C (lista ERIH) jednolitej punktacji w wysokości 10 punktów

Ocena czasopism naukowych w 2014 r.

- Nie będzie uruchamiana nowa ankieta dla oceny czasopisma.
- Lista A zostanie uaktualniona, na podstawie nowych danych dotyczących *Impact Factor*
- Lista B zostanie bez zmian (z uwzględnieniem odwołań)
- Lista C pozostanie bez zmian

Kierunki prac Zespołu d.s. oceny czasopism naukowych

- W kwietniu 2014 r. powołany został nowy Zespół;
- Do końca 2014 r. mają być przygotowane nowe kryteria i zasady oceny czasopism, uwzględniające dotychczasowe doświadczenia Zespołu, postulaty i opinie środowiska naukowego oraz doświadczenia międzynarodowe.
- Uznaliśmy, że prace nad nowymi podstawami oceny czasopism powinny być połączone z pracami nad zasadami oceny jednostek naukowych i oceny karier naukowych.
- Ścisła współpraca z KEJN

Rozważane przez Zespół kierunki modyfikacji zasad oceny czasopism

- Przejście od corocznej oceny czasopism naukowych do oceny okresowej, np. dwuletniej.
- Uwzględnienie tzw. oceny eksperckiej, przynajmniej w odniesieniu do najlepszych czasopism w poszczególnych dyscyplinach (lista B).
- Czteroskładnikowa podstawa oceny: kryteria formalne, PIF, PWW, ocena ekspercka.
- Na liście B powinny znajdować się tylko polskie czasopisma (wydawane w Polsce) bez względu na język ich publikacji.

Kierunki modyfikacji ..., c.d.

- Uwzględnienie PIF, PWW i oceny eksperckiej eliminuje konieczność utrzymania tzw. „stałej przeniesienia”, która w 2013 r. wynosiła 0,3 ogólnej punktacji.
- W odniesieniu do listy A, rozważyć należy rozszerzenie podstawy oceny, uwzględniając oprócz listy JCR, także listę rankingową czasopism przygotowaną przez SCIMAGO (na bazie SCOPUS).
- Rozwiązanie problemu listy C. Porządkowanie bazy ERIH w skali europejskiej zostało już rozpoczęte przez norweską instytucję bibliometryczną: Norwegian Social Science Data Services (projekt ERIH+)

Ocena parametryczna – konieczność, dobrodziejstwo czy przekleństwo?

- Konkluzje debaty PAU (Tomaszowice, 2013) opublikowane w tomie: „Oceny nauki” 2014:
- *Wszyscy uczestnicy zgodzili się, że przeprowadzanie periodycznej oceny jednostek naukowych oraz pracowników jest – niestety – niezbędne.*
- *Żaden z uczestników nie kwestionował tezy, iż dobrze przeprowadzona ocena peer review jest rozwiązaniem najlepszym, uznano jednak, że jest to rozwiązanie kompletnie niepraktyczne.*
- *W tej sytuacji nie da się uniknąć oceny parametrycznej, a przyszłe działania ministerstwa powinny zmierzać w kierunku jej uproszczenia i zracjonalizowania.*